

Radojka Šverko u rock-operi Ljube Kuntarića Karolina Riječka

SHARE

25

STU

2024

PRICHE

HRVATSKI MJUZIKLI, NEISPRIČANA PRIČA (6)

Samozatajni velikani zlatnog doba mjuzikla

SLAVKO NEDIĆ

STJEPAN MIHALJINEC

STIPICA KALOGJERA

MILIVOJ KÖRBLER

FRA ŠIMUN ŠITO ĆORIĆ

LJUBO KUNTARIĆ

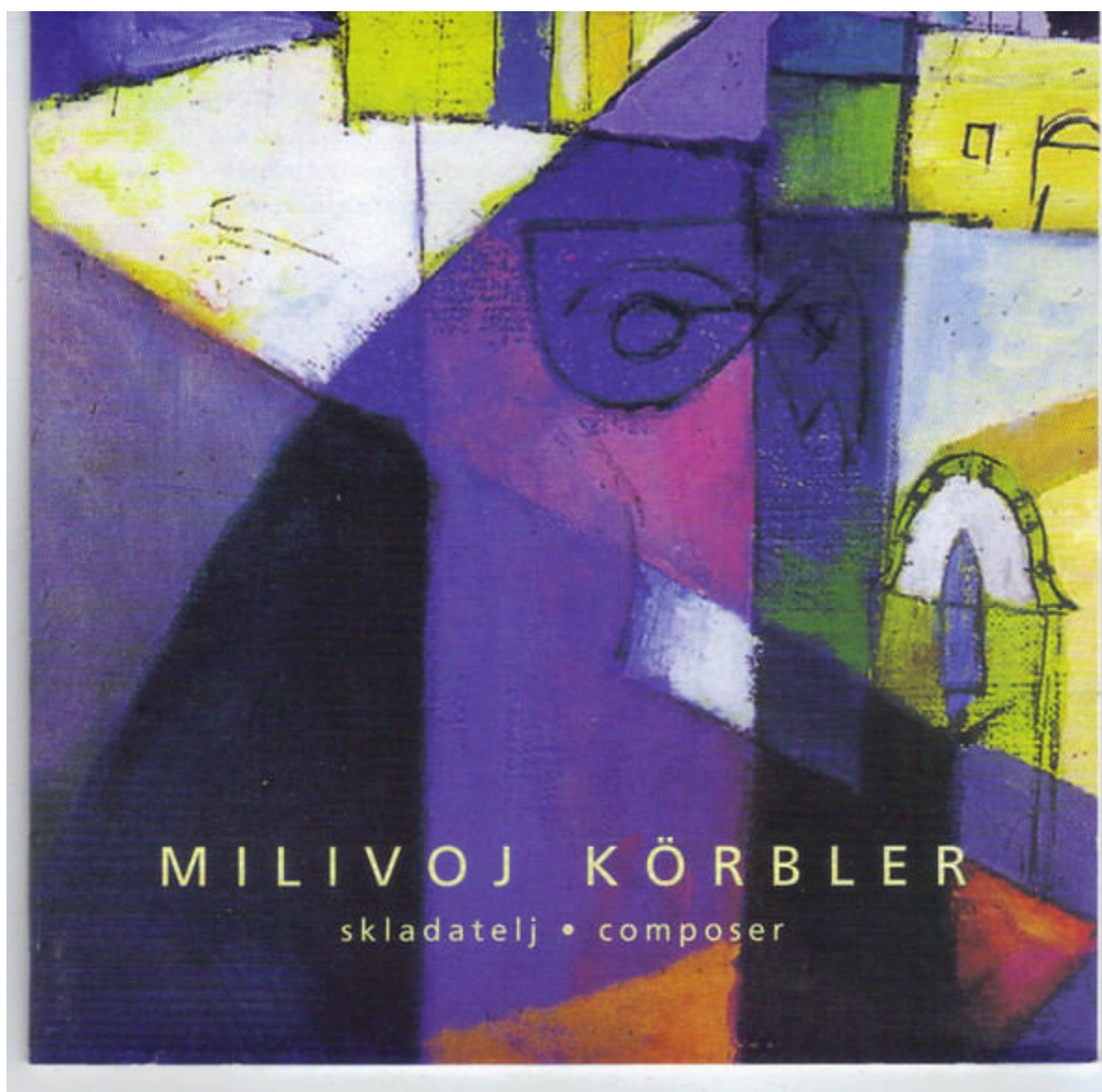
Nekolicina hrvatskih skladatelja su u svojim djelima vješto spajali glumu, glazbu i ples. To

su Milivoj Körbler, Stjepan Mihaljinec, Stipica Kalogjera, Ljuboslav Ljubo Kuntarić te fra Šimun Šito Ćorić

Iako su vrlo jasno, barem teorijski, određene granice između operete, mjuzikla, opere i dramskog djela s većim ili manjim udjelom glazbe, u praksi je to malo teško provesti i to ne samo kod nas nego i u kolijevci mjuzikla – na Broadwayju. Tako je, primjerice, Andrew Lloyd Webber svoje djelo *Jesus Christ Superstar* svrstao u rock operu, ali je kasnije djelo *Mačke (Cats)*, koje ima istu formu, svrstao u mjuzikl. Razlog može biti što je mjuzikl, barem u Americi, puno komercijalnija forma. A i kod nas je na tom području, terminološki gledano, mala zbrka. Posebice je zanimljiva rasprava o tome što je mjuzikl, a što pak dramsko djelom s nešto većom dozom pjevanja. Kod nas mjuzikl šezdesetih godina smatran *zapadnim elementom* pa je često taj izraz izbjegavan. Stoga je danas teško utvrditi za neka djela iz tog vremena jesu li posrijedi mjuzikli, premda tako nisu nazivani.

Bez ulaska u detaljniju analizu što jest odnosno nije mjuzikl, prema podacima **Nine Škrabe** pripremljenih za budući kazališni leksikon, donosim podatke o još nekolicini skladatelja koji su u svojim djelima spajali glumu, glazbu i ples – ma kako to oni ili njihovi kroničari nazivali.

Milivoj Körbler (Zagreb, 3. svibnja 1930. – Zagreb, 1. veljače 1971.)

Omot kolekcije pjesama Milivoja Körblera koju je objavio Cantus

Pijanist i trubač, skladatelj, dirigent te aranžer zabavne i jazz glazbe, jedan je od pionira hrvatskog mjuzikla, autor glazbe za djela *Plava limuzina* (Komedija, Zagreb, 1964.) i *Turci su svemu krivi* (Komedija, Zagreb, 1966.), oba s libretom i stihovima **Vilima Kozarića** i **Roberta Tomovića**. Skladao je i scensku glazbu, pored ostalog i za predstave zagrebačkog Studentskog eksperimentalnog kazališta *Nevidljiva kapija* (1957.) **Ota Bihaljija-Merina**, *Kraljevo* (1959.) **Miroslava Krležę**, *Delirij* (1961.) **Višnje Stahuljak**, *Hiljadita noć* (1961.) **Đorđa Lebovića** i *Ribarske svađe* (1962.) **Carla Goldonija** te za predstavu Teatra &TD *Stjenica* (1964.) **Vladimira Vladimirovića Majakovskog**,

Stjepan Mihaljinec (Zagreb, 1. prosinca 1953. – Zagreb, 13. veljače 2014).

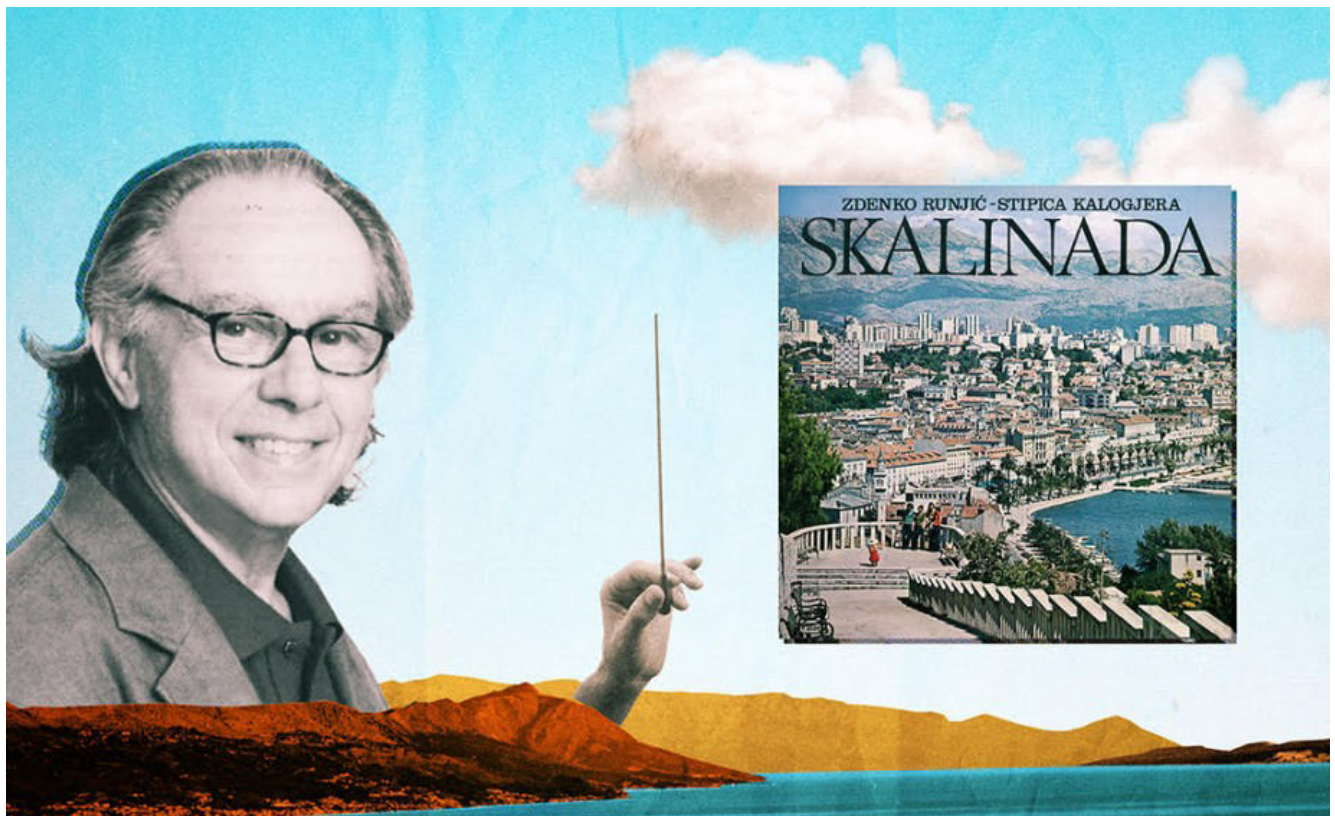
Stjepan Mihaljinec bio je i veliki dirigent /Izvor: Facebook

Veliki skladatelj i aranžer **Stjepan Mihaljinec** također je jedan od pionira hrvatskog mjuzikla. Prvi je mjuzikl, iako nije dobio taj naziv nego muzička igra, *Ja i moje drugo ja* (libreto i stihovi: **Dragoljub Švarc**, Komedijska, Zagreb, 1964.) te *Ljubovnici* (libreto i stihovi: **Feda Šehović**, Pozorište na Terazijama, Beograd, 1981.), prema nepoznatom dubrovačkom autoru iz 17. stoljeća.

Orkestrirao je i dirigirao izvedbama u Komediju mjuzikl *Tata, udajem se za crnca* Ljube Kuntarića (Komedijska, Zagreb, 1978.).

Skladao je scensku glazbu za predstavu *Glavno da se gura* (Bagatella, Zagreb, 1978.) **Zvonimira Majdaka** i za lutkarsku igru *Mudri pijetao* (Zagrebačko kazalište lutaka, 1978.) Višnje Stahuljak.

Stipica Kalogjera (Beograd 1934.)

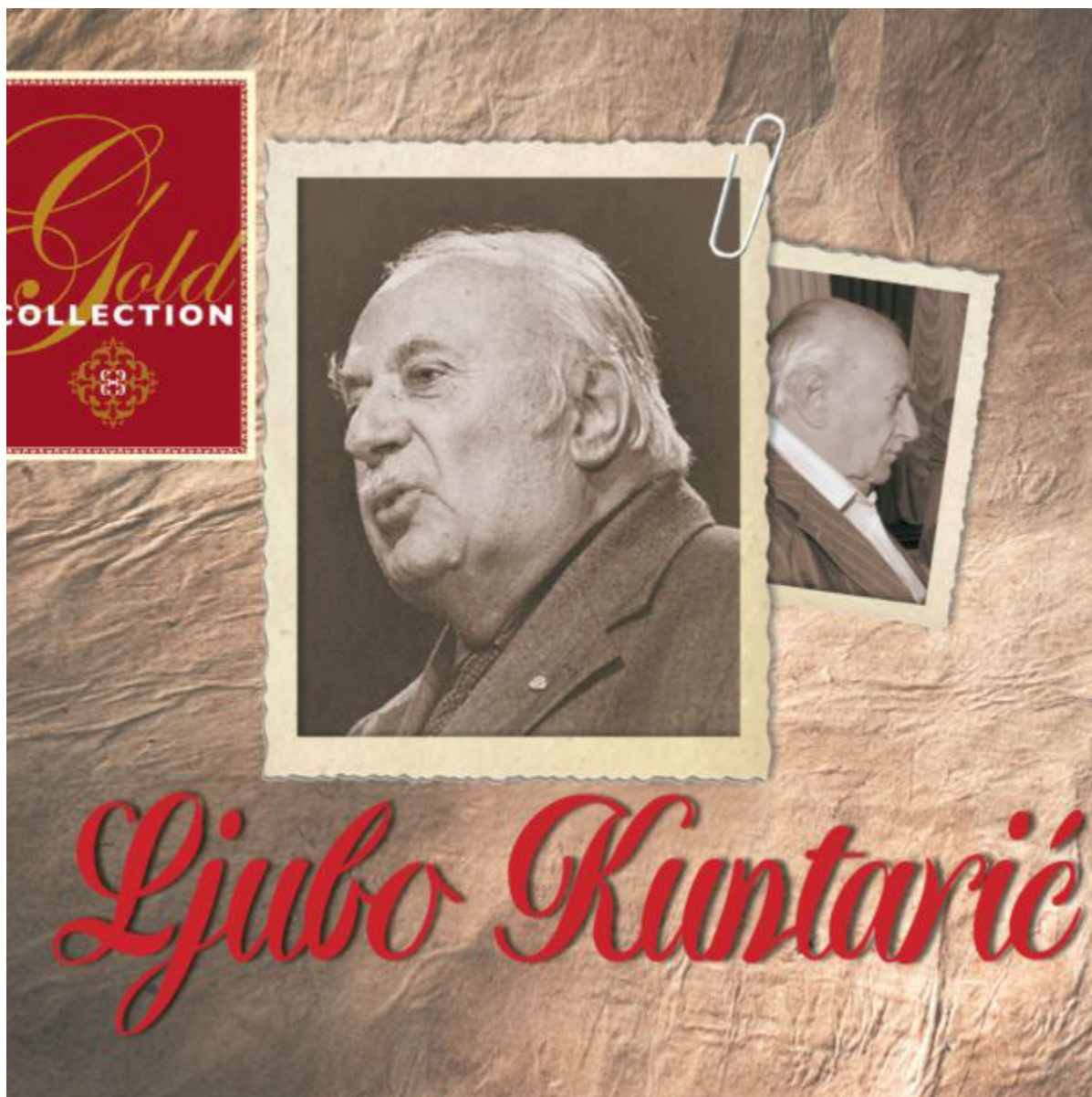

Stipica Kalogjera / Ilustracija: Hrvoje Dešić

Skladatelj, dirigent, aranžer, glazbenik, glazbeni producent. **Stipica Kalogjera** je definitivno jedan od najplodosnijih hrvatskih aranžera te vrsni skladatelj koji iza sebe ima ne samo puno objavljenih skladbi nego i glazbeno-scenskih djela. Prvi od njih su već spomenuti *O'Kaj* (Komedija 1974.) i *Kaj20* (Komedija 1985.) oba na libreto i stihove Nine Škrabe, **Borisa Senkera** i **Tahira Mujičića**. Skladao je i scensku glazbu za *Maškarate ispod kuplja* (Kazalište Marina Držića, Dubrovnik, 1969.) **Ive Vojnovića** i *Bajku o caru i pastiru* (Zagrebačko kazalište mladih, 1969.) **Boška Trifunovića**.

A za kraj ove retro priče o blistavoj povijesti hrvatskog mjuzikla ostavio sam najmanje poznato ime, premda je on ustvari vrlo vjerojatno bio prvi. On je bio skladatelj vizionar čija su glazbeno-scenska djela (operete i mjuzikli) izvođeni davno prije onih koje su napisali Alfi Kabiljo i Milan Grgić, za čije se mjuzikle smatra da su prvi.

Ljuboslav Ljubo Kuntarić (Čakovec, 20. lipnja 1925. – Volosko, 4. listopada 2016.)

Zlatnu kolekciju Ljube Kuntarića objavila je Croatia Records

Ljubo Kuntarića, jednog od najplodonosnijih hrvatskih skladatelja zabavne glazbe s napisanih više od dvije tisuće pjesama mnogi znaju (ako uopće znaju da su to njegove skladbe) po velikim hitovima poput *Autobus Calypso*, *U nedilju Ane (Mali motorin)*, *Čežnja*, *Ti i ne slutiš*, *Valovi*, *Nina*, *Zamagljen prozor* ili pak *Ta tvoja ruka mala* s kojom je pobijedio na prvom Zagrebačkom festivalu 1953. godine. Ljubo Kuntarić definitivno je bio prvi *hitmaker* ovih prostora. Malo je znano da je pored tih hitova Kuntarić skladao više od 40 komornih, 200 zborskih, 180 klapskih, 48 tamburaških i 26 mandolinskih djela. Velik dio njegovog opusa čini duhovna glazba: napisao je više od 650 duhovnih skladbi i čak 25 misa, što je vrlo vjerojatno i [vraćanje duga](#) svom dugogodišnjem učitelju, maestru **Albi Vidakoviću**.

U njegovim biografijama, onako usput, [spominje se](#) podatak da je Kuntarić „autor i brojnih scenskih djela (opera, opereta, musicala). Također, pisao je scensku i filmsku glazbu“. Iza ovih suhoparnih podataka krije se pravo bogatstvo glazbeno-scenskih djela.

Ljubo Kuntarić skladao je dvadesetak glazbeno-scenskih djela čije je razvrstavanje, barem prema kategorizaciji samog autora, podijeljeno na više cjelina.

Operete: *Do viđenja Lelijo* (1956.); *Hotel Maestral* (1958.); *Skandal u Parizu* (1956.); *Tri srca*

Mjuzikli: *Afera u metropoli* (1961.); *Ljubav i žena kroz sva vremena*; *Buba*; *Blago s plavog Jadrana* (1974.)

Dječji mjuzikli: *Brod nad kojim nisu letjeli galebovi* (1975.); *Pozdravi nekog* (1976.)

Dječje opere: *Ružno pače* (1981.); *Nevidljivo ruho* (1980.)

Komična opera: *Tata, udajem se za crnca, opera naiva purgeriana* (1978.)

Rock-opera: *Karolina Riječka* (1984.)

Pop-opera: *Zlatarovo zlato* (1982.)

Dosad je smatrano da je prvi hrvatski mjuzikl *Velika trka* **Milana Grgića** i **Alfija Kabilja**, izveden 1969. godine. Iz ovog proizlazi da je puno godina ranije Ljubo Kuntarić skladao četiri operete: *Do viđenja*, *Lelijo* (1956.), *Hotel Maestral* (1958.), *Skandal u Parizu* (1956.) i *Tri srca* te najmanje tri mjuzikla: *Afera u metropoli* (1961.); *Ljubav i žena kroz sva vremena* te *Buba*.

Gotovo je nevjerojatno i teško shvatiti da je jedan skladatelj, koji je k tome radio puno radno vrijeme u struci kao cijenjeni inženjer građevine, uspio skladati toliko mnogo djela. Kad tome dodamo i njegovu samozatajnost te nedostatak marketinške prezentacije svog rada, potpuno je jasna još neotkrivena veličina ovog velikog skladatelja.

Hrvatsko društvo skladatelja u svom se časopisu Cantus iz studenoga 2016. godine vrlo lijepim *in memoriam* tekstom oprostilo od svoga člana, a u istom broju časopisa **doznajemo** i da nam je priliku za upoznavanje ne samo opusa nego i Ljube Kuntarića osobno pružio **Toni Volarić** u serijalu *Zauvijek skladatelj*, u epizodi posvećenoj upravo njemu.

Fra Šimun Šito Ćorić (Paoča, Čitluk, 1. siječnja 1949.)

Plakat za mjuzikl fra Šumuna Šite Ćorića Jedna žena – Priča o ljubavi kraljice mira

Kad govorim o samozatajnim velikanima hrvatskog mjuzikla, onda moram spomenuti i jednog takvog predstavnika iz kategorije mjuzikala kršćanske inspiracije. On je **fra Šimun Šito Ćorić**, a njegovo ime mnogi povezuju s znanstvenim, književnim, profesorskim, pastoralnim ili društveno-političkim radom. Iako ga se mnogi sjećaju kao fratra s gitarom, ipak je premalo znan njegov glazbeni opus s više od 20 objavljenih albuma te desetak glazbeno-scenskih djela. Iako je većina njih više u formi drame s pjevanjem nego mjuzikla, ipak ih je bilo vrijedno spomenuti u ovoj priči o hrvatskim mjuziklima.

Svoj glazbeni put započeo je 1968. godine kada je, kao fratar s gitarom, pjesmom predvodio pjevanje po pučkim misijama širom Hercegovine. Već sljedeće godine s dvojicom mladih franjevačkih studenata u Sarajevu osniva vokalno-instrumentalni sastav Jukić. Prvi diskografski uradak, singlicu "Mi ćemo pobijediti", objavio je 1978. godine u New Yorku. Prvi album pod nazivom *Umorne rijeke* snimio je 1981., također u Americi.

Prvi je mjuzikl *Slučaj Galilejac* fra Šito napisao 1974. godine. Tema je osuda Isusa Krista, asocijativno isprepletena društveno-političkim zbivanjima u tadašnjoj Jugoslaviji. Mjuzikl je imao desetak različitih produkcija, a svaka je imala brojne izvedbe. Prva izvedba bila je u Konjicu (1974.), a izveden je i u Ljubuškom (1978.), Otawi (1981.), dok je u švicarskom gradu Solothurnu izvođen nekoliko godina (od 2005. do 2009. te 2012.). Izveden je i u njemačkim gradovima Offenbachu i Darmstadt (2015.). Izvedba Hrvatskog kazališta u Švicarskoj (Cro Theater in Switzerland) snimljena je i objavljena kao film na DVD-u pod imenom *Slučaj Galilejac / Der Fall Galilaer* u nakladi FRAM-Ziral, Mostar i HKM-Press, Solothurn, 2007. te ponovljeno izdanje 2013. godine.

Drugi mjuzikl pod nazivom *Priča o kardinalu Stepincu* nastao je u New Yorku (1979.). Tekst, glazbu i režiju napisao je fra Šimun Šito Ćorić, dok je aranžmane radio **Nick Keca**.^[1] Uloge u igrokazu su, između ostalih, pjevali i glumili **Marija Crnobori**, kasnije poznata filmska i kazališna glumica, **Chris Gašparić** i **Mira Caldare**.

Iz ovoga mjuzikla je puno godina kasnije nastao glazbeni film pod nazivom *Svetac* odnosno punim nazivom *Priča o čudesnom mladiću koji je postao Svetac* ^[2] koji su Croatia Records i Cro sacro etiketa objavili kao CD i DVD izdanje.

Većinu glazbeno-scenskog opusa fra Šimun Šito Ćorić realizirao je nakon 1990. To su glazbeno-scenska djela: *Kroz bijelu, tihu noć* (Zagreb, 1992.); *Spavaj, mali Božiću* (lutkarsko-glazbena predstava Osijek 1992. i Zagreb 1993.); *On uskrсну* (Mostar – Solothurn, 2018.) i *Pastirska božićna noć* (Mostar – Solothurn, 2018.)

Mjuzikl *Jedna žena – Priča o ljubavi Kraljice mira* iz 2011. prvi je mjuzikl o Gospinim ukazanjima u Međugorju, a prikazuje priču i svjedočanstva vidioca, neobjašnjiva ozdravljenja koja su se tamo događala, odnos crkvenih i civilnih vlasti prema Međugorju, dileme teologa oko ukazanja, ali i danas pomalo zaboravljenu stvarnost progona svećenika i općenito Crkve od komunističkih vlasti u tim vremenima. Mjuzikl je dobitnik švicarske godišnje nagrade za duhovna ostvarenja *Das goldene Edelweiss (Zlatni runolist)*. Prema mjuziklu *Jedna žena – Priča o ljubavi Kraljice mira* snimljen je istoimeni film, a svih osamnaest skladbi iz mjuzikla objavljene su 2015. godine kao samostalno CD izdanje Cro sacro etikete Hrvatskog katoličkog radija i Croatia Recordsa.

Potom su uslijedila još dva mjuzikla, *Vjetar s planine* (2019.) o fra Didaku Buntiću te *Hrabrost i zločin u Austriji* (2020.), dramsko-glazbeni igrokaz o ubojstvu Zrinskog i Frankopana te njihovih obitelji.

Snimke nekih od glazbeno-scenskih djela fra Šite Ćorića možete vidjeti na [njegovom YouTube kanalu](#).

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti.

....

[1] Nick Keca poznati je kanadski aranžer, snimatelj i producent koji je, između ostalih, surađivao s mnogim svjetskim imenima: Sarah McLachlan, Shania Twain, Kathleen Sergerie, Jean Leloup itd.

[2] Istoimeni album su 2018. godine objavili Cro sacro etiketa Hrvatskog katoličkog radija i Croatia Recordsa. Album je dvostruko izdanje: na DVD-u je glazbeni film, a na CD-u dvanaest skladbi koje se koriste u filmu. Urednik izdanja: Slavko Nedić.

SHARE

Moglo bi Vas zanimati

29

STU

DIGITAL & BIZ

Shazam dosegnuo 100 milijardi prepoznatih pjesama

29

STU

IZVJEŠTAJ

MAKK 2024.: Sve najbolje i sve najgore